

Letnik 1908.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan dne 11. aprila 1908.

Vsebina: Št. 68. Dopustilnica za lokalno železnico s pravilnim tirom od Domažlic v Tachov.

68.

Dopustilnica z dne 28. marca 1908. l.

za lokalno železnico s pravilnim tirom od Domažlic v Tachov.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri županu kraljevega mesta Domažlice Ivanu Ludviku, v družbi z Maksom Duffekom, okrajnim načelnikom v Domažlicah, z drjem. Antonom Steidlom, deželnim poslancem v Pragi, Andrejem Ecklom, okrajnim načelnikom v Eisendorfu, in Henrikom Svobodo, županom mesta Tachov po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po določilih zakona o dopušcanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) in z dne 19. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 67) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo napraviti kot lokalno železnico s pravilnim tirom od Domažlic v Tachov.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživajo koncesionarji v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omejene ugodnosti.

§ 2.

Za dopuščeno železnico podeljuje država za dobo od časa, ko se začne obrat, do preteka 76. leta dopustilnega trajanja poroštvo letnega čistega donosa v višini potrebščine za štiri odstotno obrestovanje in razdolžno kvoto prednostnega zajma, ki ga bo vzprejeti zastran nabave novcev in razdolžiti v zgoranem času, in to tako, da dopolni primanjkljaj državna uprava, če bi letni čisti donos ne dosegel zneska, za katerega velja poroštvo.

Oznamenjeni prednostni zajem pa se sme vzprejeti samo do tistega imenskega zneska, ki ga svoječasno določi državna uprava in ki je potreben za nabavo zneska 6,900.000 K v gotovini.

§ 3.

Od letnega po § 2 s poroštvom zagotavljenega čistega donosa je v odplačilo prednostnega zajma, ki se vzprejme, porabiti tisti znesek, ki se določi z razdolžnim črtežem, katerega odobri državna uprava.

§ 4.

Doplačilo, ki ga mora državna uprava plačati zaradi prevzetega porošstva, je treba izplačati zadnji čas tri mesece po predložitvi dokumentiranega letnega računa potem, ko je bil ta račun pregledan.

Erar bo pa za pogojeno obrestovanje in za porčtežno razdolžbo zajma ob dogovorjenih rokovih dospelosti po meri potreščine, popravljene na podstavi proračuna o donosu, toda pridrževaje si obračun na podstavi letnega računa, dajal delna plačila tudi poprej, ako vložijo koncesionarji dotično prošnjo šest tednov poprej, nego izteče rok.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, ki ga bo predložiti kolikor moči v treh mescih po preteku obratnega leta, da so bila predplačila odmerjena previsoko, naj koncesionarji precej vrnejo dobljeni presežek.

Doplačilo se mora zahtevati od države zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, ker bi sicer nehala pravica do njega.

§ 5.

Z zneskom, ki ga bo plačevala državna uprava vsled prevzetega poročstva, je ravnati zgolj tako, kakor s predplačilom, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar preseže čisti donos železnice zagotovljeno letno vsoto, tedaj se bo moral dotični prebitek precej odpraviti na državno upravo v povračilo danega predplačila z obrestmi vred tako dolgo, dokler se ne odplača popolnoma.

Pri tem je opravljati dospele obresti, preden se vrnejo predplačila.

Terjatve države iz takih predplačil ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko mine dopustilo ali ko se odkupi železnica, je opraviti iz še ostajajoče imovine podjetja, h kateri spada zlasti tudi odškodnina, ki se plača za odkup (§ 17).

§ 6.

Kaki stroški za beležbo efektov na domačih in vnanjih borzah, kake kuponske kolkovnine in davki, ki jih bo moralo plačevati podjetje po preteku davka prostih let, se smejo postavljati v obratni račun za potrošni postavek.

Isto velja tudi o kakih upravnih prispevkih, ki jih bo plačevati za prednostni zajem, ki se vzprejme,

in pa o kakih povračilih za davke in pristojbine, ki jih bo plačevati posojajočemu finančnemu zavodu.

Za državna doplačila ne bo plačevalo podjetje nikakega davka.

§ 7.

Gradnjo dopuščene železnice je dokončati najdalje v treh letih, računaje od današnjega dne. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor zahteva dopustilo, morajo dati koncesionarji na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti po krivdi koncesionarjev, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 8.

Da izdelajo dopuščeno železnico, se podeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se morda naredile in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 9.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in dopustilnih pogojev, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa drugih ukazil, ki se dadó v tem oziru, pa tudi tega, kar velevajo semkaj mereči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa obratni red za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem zakonov in ukazov, ki se morda dadó v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za

obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene železnice in posebno na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 10.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po ukazih, ki jih za to izda ministrstvo za železnice, pod neposrednim vodstvom in nadzorom ministrstva za železnice, oziroma organa, ki ga odpošlje v to.

Gradnjo in dostavke je po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov, oddati pod neposredno ingerencijo vlade in kolikor moči po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

Dela za gradnjo je oddati ločeno od nabave novcev.

§ 11.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredé v izvršitev dopuščene železniškega podjetja posebno delniško družbo, ki stopi v vse pravice in obveznosti koncesionarjev

Koncesionarji imajo pravico, po pogojih, ki jih ustanovi državna uprava, vzprejeti eventualno v delne zadolžnice razdeljen prednostni zajem, ki ga bo obrestovati s štirimi odstotki in razdolžiti v 76 letih, v nominalnem znesku, ki ga določi državna uprava (§ 2).

Ta prednostni zajem naj se oddaja po ukazilih državne uprave.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavne potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnice, vštévši nabavo vozil z odobrilom državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneska za dobavo gradivne zaloge in blagaj-

niških dotacij, ki ga ustanovi državna uprava, prištevši interkalarné obresti in razdolžné kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je res bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po popolni uporabi prve napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnico je v dopustilni dobi odplačati po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in obrazci prednostnih obliacij in delnic, ki se eventualno izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 12.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife, odpravljaje osebe in reči, se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo veljala vsakčas pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na děželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske děželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesionarji se zavezujejo, da pristopijo k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremljenih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, nadalje da pristopijo k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je treba na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, katerega se prične po do-

puščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradno.

Te dolžnosti imajo koncesionarji le toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, podeljena vsled tega gledé naprave in opreme.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 13.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj se slično uporabljajo znižani tarifni postavki, ki veljajo za prevažanje vojakov.

§ 14.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, na račun koncesionarjev država, in koncesionarji bodo morali upravi državnih železnic povrniti stroške, ki ji res nastanejo po tem obratovanju. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

Pri tem se državni upravi pridružuje, po svojem izprevidu urejati obrat, ustanavljati tarife za prevažanje oseb in blaga, kakor tudi razredbo blaga in vsa postranska določila, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljati vse oprave železniškega podjetja za javne službene stroke, posebno na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, oziraje se na vsakčas obstoječe prometne potrebe, in to tako dolgo, dokler se bo res zahtevalo državno poroštvo ali se ne vrnejo poroštvena predplačila, ki jih je dala država.

§ 15.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevanje vsakčas dopuščati skupno rabo železnice za promet med že

obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 16.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset let, računaje od današnjega dne ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava smé izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 7 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata po taki krivdi koncesionarjev, ki bi se ne mogla opravičiti v zmislu § 11 zakona o dopuščanju železnic.

§ 17.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat odana, vsakčas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Odškodnina, ki jo je dati, če se železnica odkupi, bodi v tem, da država namesto koncesionarjev prevzame, da sama plača v § 11 oznamenjeni prednostni zajem in kake druge po koncesionarjih z odobrilo državnega uprave v založbo vštvenih pravnih stroškov (§ 11, odstavek 5 in 6) vzprejete hipotekarne zajme v zneskih, ob času odkupa še ne razdolženih, in da plača vrhu tega znesek v višini delniške glavnice, v kolikor bi ta še ne bila razdolžena v času odkupa, v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Zadolžnice je računati pri tem po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Plačavši v št. 1 predpisano odškodnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo s še ne poplačanimi ostanki po odobrilo državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno

last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštrevši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso že bile uporabljene namenu primerno z odobrilom državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki naj se zgodi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi :

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo biti si kot pritiklina železniškega podjetja, bodi si v poplačilo državnih terjatev iz poroštvenega razmerja ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

5. Koncesionarji so dolžni poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

6. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni, na zahtevanje državni upravi na razpolago dati pravne listine, ki bi bile v ta namen morda še potrebne z njih strani.

§ 18.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vse premične in nepremične pritikline, vštrevši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v obsegu, povedanem v § 17, št. 2.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 17), obdržé koncesionarji last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katere so si koncesionarji zgradili ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 19.

Ako se napravi delniška družba (§ 11), ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico,

kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje uprav-
nega sveta ali drugega zastopa, ki bo posloval za
predstojništvo družbe, ter v občne zборе, in tam
ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne morda
zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ozi-
roma kvarne javnim koristim in finančni koristi
poroštvujočega državnega zaklada; toda v takem pri-
meru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti precej od-
ločno ministrstva za železnice, ki jo je dati brez od-
loga in ki veže družbo.

§ 20.

Ako bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Derschatta s. r.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Koncessionarij so dolžni, na katevanje državi
vse predočiti, kar se tiče njihovega poslovanja,
in se držati vseh pogojev, ki so jim bili dani pri
koncessiji. Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Koncessionarij so dolžni, na katevanje državi
vse predočiti, kar se tiče njihovega poslovanja,
in se držati vseh pogojev, ki so jim bili dani pri
koncessiji. Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.

Če bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat
prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih
pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pri-
držuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se za-
konom primernih naredeb ter po okolnostih izreči,
da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopu-
stilne dobe.